



HÄFNÖRNYTT



Häfnösands Släktforskareförening

N:r 29 Mars 2004

Sidan 2: Styrelsen.

Sidan 3: Ordförande har ordet.

Sidan 4: Ångermanlandsgården på Murberget i Häfnösand

Sidan 5: Viksjö socken.

Sidan 6: Boktips.

Sidan 7: Ordaskatten.

Sidan 8: Till Nora med Häfnösands släktforskare.

Sidan 12: Glöm inte bort vår egen tid.

Sidan 13: Släktforskar-möte på Landsarkivet.

Litteratur till försäljning.

Sidan 14: Släktforskar-mötet i november.

Lantbrefbärningslinjer.

Sidan 15: Margareta Grafströmskrifter i ny tryck. Länslasarettet i Häfnösand

Sidan 16: Släktforskning: Människor och miljöer bakom namn och årtal.

Sidan 17: Ett pass från år 1919.

Sidan 18: Släktforskar-möten våren 2004.

Medlemsmöte dec. 2003

Sidan 19: Nästa Nummer.

Sidan 20: Våra bilder.

Sidan 21: Konsuler i Häfnösand.

Sidan 22: Projekt Ångermanlandsrötter.

Sidan 23: Lördagsöppet för forskare på landsarkivet. Edsele socken.

Sidan 24: Knep och knåp i sista stund !



LIKSTODSKON



Att ge prästen en s.k. likstodsko som tack för att han höll ett fint liktal över den döda var vanligt långt in på 1800-talet på landsbygden. Om en bonde ägde sju kor eller mer då borde man ge en ko, men var det en fattig änka t.ex. kunde man inte begära en så stor gåva. En söndag efter begravningen i Dorotea kyrka på kanske 1840-talet såg prästfrun att Jon Pers mor sorgsen gick upp mot gården med sin enda ko. Hennes man hade just begravts och tårarna trillade nedför hennes kinder. Prästfrun skyndade ut och mötte henne: "Kära mor Maria, nu gör vi så här, gå nu hem med kon och kom tillbaka nästa söndag, men utan ko". Maria gick hem igen. Anders Abraham Nensén var nog en mycket tankspridd herre. Han hade folklivsforskning som hobby och satt mest på sin kammare och skrev och intervjuade lappar, ryska flyktingar, finnar och visste inte mycket om vad som pågick i hushållet. Följande söndag kom mor Maria till prästgården igen efter gudstjänsten. Prästfrun gick ut på gården och sa: "Vänta här så ska jag be prästen komma ut". Hon gick in och sa till Nensén, att nu har mor Maria varit här och lämnat en ko, så nu får du gå ut och tacka henne.

fortsättning sidan 3



Styrelse

Ordförande Roland Ek	Finsvik 2327	0611-660 81
V.Ordf. Björn Thunberg	N:a Kyrkogatan 22 C	0611-136 69
Sekr. Lars Drejare	Seminariegatan 9 B	0611-231 77
Kassör Agneta Olofsson	Kastellgatan 26	0611-221 85
Ledamot Ove Näslund	Furuvägen 33	0611-184 40
Ledamot Örjan Öberg	Parkgatan 27	0611-221 88
Ersätt. Lennart Björklund	Hälletorpsvägen 26	0611-179 86

Revisorer

Ordinarie Stig Brunnéd	Helgumsbro 14	0611-751 00
Ordinarie Lennart Hellsten	Hovsgatan 56	0611-184 95
Suppl. Sixten Lundkvist	Brännavägen 88	0611-233 22

Valberedning

Olof Johansson	Maratongatan 33	0611-121 56
Margateta Grafström	Ådalsvägen 5	0612-221 71
Ordf. Sören Svedberg	Betsvägen 51	0611-157 84
	Helgumsbro 14	

Klubbmästare

Asta Brunnéd	Seminariegatan 9 B	0611-751 00
Kerstin Drejare	Betsvägen 51	0611-231 77
Gunvor Svedberg	Kastellgatan 26	0611-157 84
	N:a Kyrkogatan 22 C	

Redaktionskommitté

Agneta Olofsson		0611-221 85
(*)	Överdalen 2230	0611-136 69
Björn Thunberg	Finsvik 2327	

Redaktör

Åke Omberg		0611-606 85
------------	--	-------------

Ansvarig Utgivare

Roland Ek		0611-660 81
-----------	--	-------------

Nya Medlemmar

Eie Peinerud

Täby

Ruth Olsson

Sundsvall,

Herbert Grahn

Härnösand

Christer Berglund

Härnösand

Ulf Wiklander

Umeå.

(*) ao@genea.se

**Medlemsavgiften är 100:- Familjemedlem 35:-
Företag/Föreningar 200:- Postgirokontot är 43 61 16 - 8**

Lösnummer finns till försäljning från nummer 1 till 29 om så önskas. Priset är 20:-/nummer plus porto. Vänd er vid intresse till Agneta.

*E-post till Agneta är: ao@genea.se
E-post till Åke är: overdal@algonet.se*

Åke Omberg Överdalen 2230 870 10 Älandsbro

ORDFÖRANDE HAR ORDET

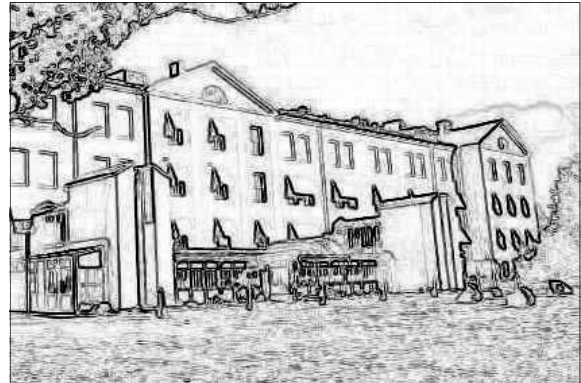
När du läser detta har vi redan kommit en bit in på det nya året och jag hoppas början på året varit bra för dig och att det fortsätter att vara så.

Vi försöker att få igång en hemsida med "Ångermanlandsrötter" som skall vara ett gemensamt forum för släktforskarföreningarna i Ångermanland. Har ni något som skulle kunna rymmas inom detta forum, meddela Örjan Öberg som är webmaster.



Bäfvernytt är ju ett annat forum för vår förening som ju sköts utmärkt av vår redaktion, främst kanske av Åke Omberg som lägger ned mycket arbete på att samla in och redigera allt material.

Det är tillfredsställande att vi nu fått igång ett samarbete med landsarkivet om lördagsöppet en gång i månaden. Förutom egen forskning kommer det att bli olika program dessa lördagar.



Kom gärna med förslag till mötesverksamhet eller annat som är inom vår intressesfär.

Våra möten på landsarkivet tycks fungera bra även med starttiden kl. 18.00. Tag gärna med intresserade att delta i våra möten.

ROLAND EK

Likstodskon från sidan 1

Han tackade henne och gick in igen. I hans fähus fanns redan 18 kor, så han klarade sig nog. När han dog 1881 var sockenborna skyldiga i tionde till prästen, 250 kilo smör omsatt från skålpund. Det såldes på marknad, om det nånsin levererades.

Källa: Erik Modin, Gamla Tåsjö

MARGARETA GRAFSTRÖM



OM ÅNGERMANLANDSGÅRDEN PÅ MURBERGET I HÄRNÖSAND.

Museigården uppstår efter branden.

Saxat ur Sundsvalls Tidning 28 september 2003. Bakom
Barbro Anderson.



För ett och ett halvt år sedan låg här mest rykande högar av kolnat trä. Historiska byggnader fanns inte mer. Nu reser sig Ångermanlandsgården på nytt ur askan. Om några år ser Murbergets hjärta ut ungefär som förr /.../

När brandkåren kom hade lågorna kastat sig över boningshuset. Ett stall, ett vedlider och ett portlider med visthusbod och pigkammare var bortom all räddning, och morgonen därpå stod de som sammanrasade, svartbrända brädhögar.

Ångermanlandsgården är museets enda kompletta kringbyggda gård med hopplockade 1700- och 1800-talsbyggnader. Den ses som Murbergets hjärta, och om somrarna kunde barn leka historia där genom att stapla ved, baka, laga mat och pyssla om djur. Gården skulle just öppna efter fem års renovering när den brann.

Nu, ett och ett halvt år senare, har högarna av dött och kremerat trä fått sällskap av drivor av friskt doftande furuspån. Där det gamla vedlidret stod har ett nytt vuxit upp, timrat med

samma kunskap och metoder som i gamla tider. På insidan av den mjukhyvlade dörren finns ett bomärke, årtalet 2003 och namnen Daniel Åkerman, Färila och Carl-Johan Olsson, Stocksbo. Det är de båda hälsingar som gjort till yrke att bygga gamla timmerhus i nyskick Under sommaren har de arbetat inför ögonen på sökarna. En knut och tre stockar sparade de från det gamla lidret och byggde in /.../

Det nedbrunna stallet är också ersatt. Alldeles intill Ångermanlandsgården stod två ensamma byggnader, tänkta att ingå i ännu en gård som aldrig fullföljdes. En var ett stall. Det kommer från Sidensjö, var av samma typ som det nedbrunna och har samma mått, säger Bengt Edgren (min anm: denne är museichef) /.../

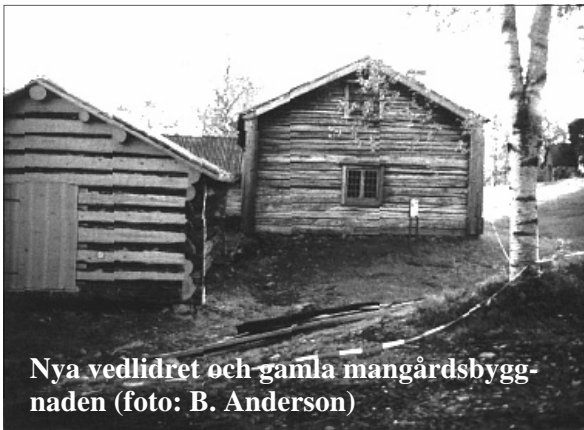
Mangårdsbyggnaden, som lågorna bara hann smaka på, ska skrapas ren från lös kol och sotbubblor, men den svarta färgen kvarstår delvis. I höst ska marken bearbetas, och nästa säsong tar man itu med att på något sätt ersätta portlidret och dess överbyggnad. Det är det enda hus som fortfarande står som ett minne av branden: svart, nedbränt och hoprasat /.../

Runt 600 000 kronor har första etappen gått på /.../

Läs vidare nästa sida

Det känns bra att ha fullföljt första etappen. Snart är det nya timret grånat, och det ser ut som en ursprunglig miljö. Branden får bli en del i gårdens levnadsöde, säger Bengt Edgren.

SUSANNE HOLMLUND



Nya vedlidret och gamla mangårdsbyggnaden (foto: B. Anderson)



Aska och förkollnade byggnader (foto: B. Anderson)

Fotnot: I november 2002 förklarade sig en 21-årig man skyldig till att ha tänt på gården. Han hade haft hjälp av en 19-årig kamrat.

Viksjö socken

Viksjö socken gränsar i norr till Grånge, i öster till Gudmundrå och Högsjö. I söder till Stigsjö och i väster till Ljustorp.

Socken som i storlek mäter 249,01 kvadratkilometer, hör till Säbrå länsmandsdistrikt, södra Ångermanlands nedre fögderi samt Ångermanlands södra domsaga. I kyrkligt hänseende är Viksjö annex till Stigsjö.

Socken genomflytes af tvenne åar Wiksjöån och Mjällån, båda rätt betydande vattendrag, som utgöra värdefulla flottleder. Bland andra vatten märkas Eksjön, Kroksjön, Wällingsjön, Norra och Södra Badstugusjön, Nordansjön och Aldersjöarna.

Poststation finns i Gammelgårdens by. Närmaste gästgivaregård är Nordanå.

Inom socknen ligger Västanå bruk ägdt af Sunds aktiebolag. I närheten af bruket ligger ett omkring 90 meter högt vattenfall, hvars väldiga vattenmassor komma från Eksjön, Kroksjön och Aldersjön m. fl. sjöar.

Socken har förmodligen sitt namn af en inom densamma liggande insjö med samma namn, omkring hvilken sjö redan på 1400-talet nybyggare skola hafva bosatt sig, bl. a. En finsk kvinna, Ingrid, på ett ställe, som kallas Neavita (förkortning af Niemaviita, som betyder skogsbeväxt landtunga).

Att fler finna inflyttat är otvivelaktigt, emedan byar, hemman, m.m. såsom Kälämäki, Villola och flera andra ännu bibehålla efter dem sina finska namn.

Socknens innevånareantal utgjorde den 31 dec. 1908. 1,175 personer.

Ur Västernorrlands LÄNS-KALENDER

BOKTIPS

Tusen svenska kvinnoår. Svensk kvinnohistoria från vikingatid till nutid, av Ann-Sofie Ohlander, professor i historia, och Ulla-Britt Strömberg, vetenskapsjournalist. Falun 1996.

Kvinnans roll i den svenska historien behandlas både generellt och belyses mer konkret genom exemplifiering av enskilda öden under de 1000 år boken omfattar. Alltifrån vikingatidens runstensresande hustrur till dagens regering, där ca hälften är kvinnor.

Mellan 1620 och 1720 dog var fjärde svensk man på grund av krig. Trots detta låg jordbruksproduktionen hela tiden på en hög nivå. Det sköttes av kvinnorna med hjälp av barn och gamla.

Ända fram till 1850-talet var det vanligt med kvinnliga gruvarbetare, sk gruvpigor. I en bergmästarrapport från slutet av 1700-talet nämns krossning av malm och uppgifter vid masugnen, som exempel på kvinnoarbete.

Mjölkning och framställning av mejeriprodukter var ett utpräglat kvinnogöra till in på 1920-talet. Männens dominans kom genom mekaniseringen och stordriften. Kvinnligt hantverkskunnande ersattes av manligt ingenjörskunnande.

Med 1864 års näringslagstiftning fick ogifta kvinnor rätt att starta egna småföretag. Gift kvinna måste ha makens

tillstånd. Det var mannen som bestämde över familjens ekonomi. Han kunde också ta hand om hustruns förtjänst. Först 1874 kom en lag, som gav gift kvinna rätt att bestämma över sin arbetsinkomst. Det dröjde till 1920 innan gift kvinna formellt blev myndig. Från 1863 hade ogifta kvinnor däremot automatiskt blivit myndiga, när de fyllde 25 år.

För änkor var förhållandet helt annorlunda. Dessa hade sedan länge rätt att själva förfoga över sin egendom, att köpa och sälja mark och att driva hantverk i stad. Verkstaden hade änkan ärvt efter maken. Ofta gifte hon sedan om sig med en gesäll.

Kvinnor hade 1873 fått rätt att inneha lägre statliga tjänster såsom postkassörskor och telefonister. Det förutsattes att de slutade sin anställning, om de gifte sig. Först 1921 – för bara drygt 80 år sedan – fick kvinnor rösträtt vid riksdagsval och blev valbara till riksdagen.

För bl. a. släktforskaren, som vill placera in tidigare generationers kvinnor i deras omgivnings faktiska tidsförhållanden, har **Tusen svenska kvinnoår** mycket att ge. Till varje kapitel hör en utförlig litteraturredovisning för vidare specialstudier.

Barbro Anderson

ORDASKATTEN från A till Ö

Vi ska på begäran publicera ett förenklat landsmålsalfabet som lätt kan läras. 1) Det mycket vanliga vokalljud som ligger mellan å och ö nedtecknas med en (8). 2) Det tjocka l-ljudet betecknas med stort L, även mitt i ett ord), 3) Tjockt n-ljud skrives med stort N.

av Ola Johansson

Kärvstickk = Trästicka på vilken man gjorde streck eller inskrifningar för att markera dagsverken, stycketal o. a.

Kövan = Knähund.

K8kksä = Titta.

K8kksen = Titta på brudparet.

K8ffsa = Slarvigt fruntimmer.

K8kä = Ropa.

K8kklä = Trolleri.

K8Lbekanä m8rt = Kol-mörker

K8rä = 1) Jämra sej. 2) Kurrande läte i magen. "dä k8ra i magen".

K8mmarn = Fröhylsa i lövträ.

K8rj-dag = Fulvädersdag. Man föredrog att arbeta inomhus, t. ex. att laga redskap och korgar.

K8schin-brev = Pergamentbrev.

K8tta = Skära i trä.

La-ban = Vidjerep med vilket kreaturen fastgjordes i sina bås.

Labeten = Matsäcken.

Labbi = Liten koja av-

sedd för kolare, fiskare och smeder. Ordet torde vara hitfört av valloner : Franska "Lábri" är skygd.

La = Mur eller tväravbalkning. Jämför spila, murla och bosla.

La-häll = Spishäll av järn.

Langlon = Trösklogen.

Lapp-hö = En art starr, (*Carex vesicaria*). I kardat skick lägges det i tunnbottenkängor och lappskor.

La-rita = En slags kolbulle. Man slungar deggen på "murla" så att den fastnar. Då bullen fallit ner i askan är den färdiggräddad.

Laska = Hopskarvning av tyg, trä eller läder.

La-teN = Laddstake.

Lathåre = 1) Lat kvinna 2) Halssena på större kreatur. Användes i enkellare seldon.

Lax-puta = Större inhägnad i älv eller sjö för att fånga lax.

Le = Att föra kon till

tjuren.

Lealös = Hållningslös, mycket mjuk i lederna.

Lekann = På tjudret en ögla av järn som löper runt och förhindrar att den tvinnar sej.

Lera = Bölder på häst.

Levann = Buller och väsen.

Lidling = Liderlig, utsvävande människa.

Likkevis = Okunnig, ej underrättad.

Likk-8m = Likgiltig.

Lill-gröten = Barsölet.

Lilinn = Retfull, förarglig.

Lill-vätte = Dåligt omdöme, obetänksamhet.

Linsönk = Plats för blötning av lin.

Lisi = (diftongljud; supradentalt). Betyder den (det) lilla.

Lite = Lydnad, Lyda.

Litsam = Lydig.

Litte värre = Ett litet grand

Läs vidare i nästa nummer

TILL NORA MED HÄRNÖSANDS SLÄKTFORSKARE

Text och bild: Barbro Anderson

Den allmänna historien återger skeenden av övergripande karaktär. Men historieskrivningen är också lokal, där varje enhet är en del i ett större sammanhang. Det är i lokalsamhället, som släktforskaren återfinner individer och familjer och upplever känslan av gemenskap med förfädernas hembygd. Betydelsefullt i föreningarnas verksamhet är därför de utflykter, som ordnas. Härnösands släktforskares vårutflykt 2003 gick till Nora för-samling i Ångermanland med besök i hembygdsgården och kyrkan. För mig, som tillhör skaran av "Grätaättlinga" – Gräta är en by i Nora – blev utfärden speciellt intressant och kyrkobesöket resulterade i följande noteringar.

Pehr Brandell (1799-1841)

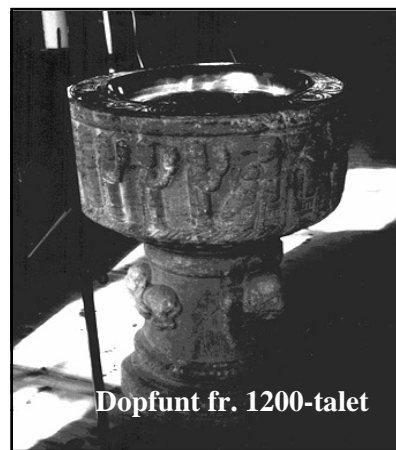
Kyrkvärden Rune Nordin berättade om kyrka, inventerier och kända präster, däribland Pehr Brandell, vice pastor 1817-1838 och hans genomgripande väckelserörelse, som ledde till att stora skaror från andra socknar sökte sig till Nora. Om detta skriver en av hans efterträdare, kyrkoherde Oscar Parkman: *"Det är att märka, att denna väckelserörelse till det yttre var helt skild från nutida väckelsekampanjer. Ingen stor apparat med särskilda talare, sångare och braskande affischer behövdes. Hela den yttre utrustningen bestod däri, att en präst*

stod i sin predikstol och talade över söndagens givna texter på ett sådant sätt, att åhörarna både förargades och rycktes med; de ville höra mera /.../ och samlades därför efter gudstjänstens slut omkring honom i kyrkan eller i prästgården för personliga samtal" (Parkman, s 146).

Min mormors mors – **Johanna Wiklund (1849-1919, g. Åkerberg)** – morföräldrar **Märta Olofsdotter (1770-1829)** och **Jonas Nordin (1771-1850)**, kyrkvård och bonde i Gräta, tillhör dem, som hört Pehr Brandells predikningar och upplevt hans väckelserörelse.

Dopfunnt

Den nuvarande kyrka stod klar våren 1806 och står på samma plats som medeltidskyrkan. Bland inventarierna tilldrar sig dopfunten från 1200-talet särskild uppmärksamhet. Den är tillverkad av gotländsk kalksten.



Höjden är 106 cm och dopskålens diameter 84 cm.

Runt om löper ett 35 cm brett fält med inhug-gna

relief-er, däri-bland Jesu födelse och de tre vise männen. Enligt gammal sed var dop-funten ursprungligen placerad i vapenhuset.

fortsättning nästa sida

Ända till slutet av 1800-talet stod den i den nya kyrkans vapenhus och användes för förvaring av sand till jordfästningar (Parkman, s 42 f). För alla oss, som har rötter i Nora har dopfunten sitt givna intresse, då den antingen kan ha använts vid våra förfäders dop eller innehållit den sand och jord, som givit dem den sista



Vindflöjel 1756 med stöttepelarna Åke Höglund och Ingve Wiklund.

vilan.

Kyrka och klockstapel

Vid ryssarnas härjningar 1721 skondades kyrkan, men klockstapeln verkar ha skadats. År 1756 byggdes en ny klockstapel. Medel togs delvis ur kyrkobyggnadsfonden. Sockenborna trotsade därmed biskop Kiörnings förmaning vid visitationen 1754 att först bygga ny kyrka. Den från medeltiden hade länge varit otillräcklig och i ständigt reparationsbehov, men nybyggnadet uppsköts ideligen i brist på pengar.

Under biskop Carl-Gustaf Nordin (1749-1812), vilken hade Nora som prebende, löstes byggnadsfrågan.

Den 5 december 1802 godkände sockenstämman - Jonas Nordén var vice pastor - Simon Getings ritningar. Med tillstyrkan av domkapitel och länsstyrelse insändes dessa i februari 1803 till Överintendentsämbetet. Slutligt godkännande erhöles den 23 april 1804. Rivning av den gamla kyrkan verkar då ha påbörjats. Våren 1806 invigdes den nuvarande kyrkan.

När den gamla kyrkan revs, revs även klockstapeln. Våren 1950 påträffades dess grundmurar. Platsen markerades med en fyrkantig stensättning. Vid kyrkans 150-årsjubiléen 1956 uppsattes där den vindflöjel, som funnits på klockstapeln spira. Den hade förvarats i en gård i Frök.

Nora kyrka har två klockor. Den äldsta och största, med malm från katolska tiden, omgjöts 1679. Petrus Steuchius var då superintendent (biskop) och Jacob Eurenus kyrkoherde. År 1693 tillkom en lillklocka. Vid en andra omgjutning fick denna följande text: "År 1837 då Hr Doctor och Biskopen F. M. Franzén var kyrkoherde, Per Brandell v. pastor och komminister, Eric Svanberg i Ramsta samt Jonas Nordin i Gräta kyrkvärdar, blef denna klocka på församlingens bekostnad omgjuten i Stockholm af Sam. Ch. Grönvall"(Parkman, s 44.)

Eftersom detta är ett medlemsblad för Härnösands

fortsättning nästa sida

att föreningens medlem Märtha Hall är ättling till kyrkvärden Eric Svanberg i Ramsta och artikelförfattaren – som nämnts ovan - är ättling till kyrkvärden Jonas Nordin i Gräta.

Om sedan Märtha och jag är släkt med varandra, vet jag inte. Men det är inte helt omöjligt.

Riksdagsman från Nora

I Bäfvernytt nr 28/2003 (s 19) har Märtha Hall berättat om de kollekt-håvar, som hennes morfars föräldrar, kyrkvärden och bonden i Ramsta Erik Eliasson Svanberg (1785-1855) och Stina Märta Månsdotter (1797-1880) skänkte till Nora kyrka 18-32. Om honom har Märtha vid sina forskningar funnit att han var född i Svartnora i en stor syskonskara. Han kom som dräng till en gård i Ramsta och gifte sig med enda barnet där, Anna Månsdotter (1784-1821). De fick en dotter och en son. Sonen dog som spädbarn. Erik Svanberg gifte sig andra gången med Stina Märta Månsdotter. I detta äktenskap föddes flera barn, däribland Märthas morfar. Erik Svanberg fick inte endast förtroendet att bli kyrkvärd, utan satt dessutom som riksdagsman i bondeståndet 1828-30 och 1834-35 med uppdrag i bl a besvär-, konstituti-ons- och bankouts-kotten. I sina moti-oner tog han upp viktiga frågor för sin hembygd, t ex om orättvisorna i väg-hållningen i olika landsändar, att inga läkare fanns mellan Sundsvall och Skellefteå, om posthemman och häst-hållning och om jordbrukarnas skattebördor.

Ljuskronor

Inventarieförteckningar för Nora kyrkan är bevarade från 1600-talet. Vid slutet av 1850-talet fanns bl a en malm-krona och en kristallkrona. Den senare donerad av socknens bönder. För ytter-ligare prydnad anhöll torparna hos sockenstämman 1858 att genom frivil-lig insamling bland dem själva få skaffa en ljuskrona ”att placeras mitt för deras bänkplatser (nedom tvärgång-en), så att även de skulle få en ljus-krona, när bönderna hade en mitt för sina bänkar (framom tvärgången) /.../ Någon tid senare framställde församlingens ungdom samma begäran för sin plats i kyrkan



(längst bak)”.

För någon av parterna verkar det insamlade beloppet dock inte ha täckt kostnaden, eftersom församlingen senare fick betala

fortsättning nästa sida

Torparnas ljuskrona – minst lika imponerande som böndernas – beskrivs så här: ”*Mässingsstomme med kläppar av bergkristall och glas, 36 pipor i två kretsar, elektrisk armatur insatt, höjd 225 cm.*” Ungdomarnas krona är mindre: ”*Mässingsstomme med kläppar av bergkristall och glas, 21 pipor (20 i 2 kretsar, 1 centralt), höjd omkr. 125 cm ... Elektrisk armatur*



Malmkrona framför altaret.

insatt” (Parkman, s 30, 47).

Orgel

Frågan om anskaffande av orgel hade väckts 1855, men andra utgifter måste prioriteras. För orgelförespråkarna ljusnade det dock fem år senare. Då kom en donation på 4.000 riksdaler från änkefru Hedvig Elisabet Borgström i Nordvik, förenad med villkoret att orgelbygget skulle påbörjas snarast möjligt. Men av anbudet framgick, att en orgel skulle kosta ca 10.000 kronor. Vintern 1861

samlades frivilligt in så pass mycket att sockenstämman kunde godta ett anbud på 8.000 riksdaler från stockholmsfirman A. Nygren. Orgeln invigdes 1862 och har senare byggts om och utvidgats (Parkman, s 28 f, 31 f, 39).

Till sist

I läns museernas katalog **Upptäcktsresan 1993** var det gemensamma temat **Sveriges historia**. Ett övergripande syfte var att levandegöra vår historia, vilket sammanfattades så: ”*En levande historia är som en värld till skänks, med möjligheter att röra sig fram och tillbaka i tiden, precis som vi rör oss i rummet. Historien gör världen om-kring oss full av mening*



Altarpartiet med malmkrona och böndernas ljuskrona (bild ur

och möjlig-heter. Historien skapar också gemen-skap”.

F ö r fortsättning nästa sida

genom upptäckandet av de egna förfädernas värld. Inblickar i olika tids-epoker, var och en med sina värderingar, liksom kunskap om skilda geografiska orter, var och en med sina lokala förutsättningar, ger åt släktforskaren en rik och välnyanserad bild av gångna släkters livsvillkor. Till sist där-för också ett varmt tack till er alla, som ordnade utflykten till Nora!

Faktaunderlag:

Anderson, Barbro: Att återupptäcka vår historia, kan vara att levandegöra sin släktforskning, i MGF-Nytt nr 4/1994.

Bylund, T./ Lindwall, B./ Johansson, B./ Holger NN., m fl: Grätaättlingar, datautskrift ca 1990, finns bl a hos Landsarkivet i Härnösand.

Forsberg, Ture: Vår hembygd. En bok om Nora socken, Sollefteå 1949.

Hall, Märtha: Om slakten Svanberg i Nora, opubl forskningsmaterial.

Parkman, Oscar: Nora i Ångermanland. Kyrka, skola, församlingsliv och folkrörelser, Örnsköldsvik 1970

*

Glöm inte bort vår egen tid !

Vi släktforskare är angelägna om att tareda på så mycket som möjligt om våra släktingar från 1700- och 1800-talen.

Vi använder alla möjliga källor i detta detektivarbete och blir själaglada när vi hittar ett egenhändigt brev, eller en levnadsbeskrivning som farfars

bror tecknade ner för 95 år sedan. Men hur gör vi med vår egen historia ? Det undrar Stellan Granat från Uddevalla i en insändare i Västgötagenealogen 1/2003.

Hur mycket brev, kort, tidningsurklipp eller annan personlig egendom slängs inte bort när vi ska röja vindsförrådet för att få plate med den nya datorn ?

Stellan har ett förslag: Skriv ner dina egna memoarer. Om hundra år är den trekantiga mjölkförpackningen en sensation, eller bykgrytan i källaren, eller lakanstvätten som sköttes i tvätthuset där man fick hyra in sig en dag.

Inte gick vi till macken för att köpa frimärken och fisken var inte fyrkantig utan såldes orensad över disk i fiskaffären.

Visst har han rätt Stellan. Så sätt igång och gör en stor insats för 1900-talshistorien genom att berätta med dina egna ord, och glöm inte heller bort att fråga föräldragenerationerna innan det är för sent.

Noterat ur Släkthistoriskt forum 2/03



G l ö m h e l l e r
inte bort att använda ka-meran lite i
onödan, man vet ju aldrig

Redaktörens tillägg.

Tidningen 5 nov. 2003

Härnösands släktforskare

Rädda våra socknar var ett av de teman som avhandlades när Härnösands släktforskare nyligen höll medlemsmöte på landsarkivet.

Karl Ivan Ångström, ordförande i Midälva Genealogiska förening och Roland Ek, ordförande i vår egen förening erinrade om det angelägna att alla släktforskare och hembygdsvänner samarbetar i kampanjen för att bevara sockenbegreppet i folkbokföring och släktforskning.

Vi bör kämpa för sockennamnens bibehållande för vår gemensamma kulturhistorias skull. Riksantikvarieämbetet arbetar för det men övriga statliga myndigheter är kallsinniga. Sveriges släktforskarförbund har startat en vykortskampanj där alla kan vara med och försöka påverka berörda myndigheter.

Magnus Johansson från Svar i Ramsele talade sedan om digitala forskarsalen och om Arikon, båda är aktiviteter under Svar. Föredraget framfördes från diskett via dator på skärm och med muntliga kommentarer.

Arikon har etablerat ett historienät i Sverige utgående från 1890 års folkräkning. Alla då levande drygt 5 miljoner människor finns inlagda i en databas, varifrån sökningar kan göras. En CD kommer att framställas i samarbete med släktforskarförbundet. Från den går det alltså att söka. Nästa steg är inläggning av befolkningen

från 1900. Då går det att följa familjernas och samhällets utveckling. Vidare kan man då få fram statistiska uppgifter av olika slag, till exempel åldersfördelning i en socken samt inskrivna vid sjömanshus längs Norrlandskusten med mera.

Digitala forskarsalen startade 1 januari i år. Där finns bland annat boupptäckningsdatabas. Vidare finns en födelse-databas som liknar de register som framställs av våra lokala släktforskarföreningar. Konseljdata, emigrantdata, jordeboksdata är andra exempel.

Lars Drejare

LITTERATUR VI HAR TILL FÖRSÄLJNING

Folke Åsén har sammanställt boken **Ljustorpsbor 1500 till 1800-talet** och finns nu på CD-skiva till försäljning genom föreningen och kostar 200Kr + 45Kr porto.

Övrig litteratur som vi säljer är **Isak Grapes kyrkbok (Burträsk)**, 200Kr + 60Kr porto

Hemsösläkter av Daniel Lundgren, tillfälligt slut.

Ny utgåva kommer senare.

Beställning kan göras genom att sätta in beloppet på följande postgironummer **43 61 16 - 8**, Härnösands släktforskare.

(Obs, glöm ej ange namn och adress).

Om du hittar något fel i den litteratur vi säljer, kontakta styrelsen.

Härnösands släktforskare

November månads medlemsmöte hölls i Mittnordensalen på landsar- kivet.

En kurs i datasläktforskningsprogrammet Holger påbörjades den 15 november med Örjan Öberg som ledare. Under punkten "Min forskning" lämnades bidrag med lokal anknytning av Stig Brunnéd, Margareta Grafström och Ola Johansson.



Gudrun Tholin

Gudrun Tholin gav sedan en trevlig översikt över arbetet vid Härnösands kvinnliga bilkår under titel "Bilkåren förr och nu". Som stöd hade hon en video, huvudsakligen inspelad under 1960 och 1970-talen. Många kända Härnösandskvinnor dök där upp tillsammans med militära lärarleddare. Första kvinnliga bilkåren i Sverige startade i Göteborg 1939. I Härnösand kom verksamheten igång 10 år senare. Kursverksamheten med teoretisk utbildning har hela tiden blandats med

praktiska och fältmässiga övningar. Grundkurs gavs tidigare på hemmaplan, men numera sker all utbildning centralt. Motor och fordonslära, motor-marscher, sjukvård, orientering, pistol-skytte har tränats men även evakue-ringsplaner, administration och mötes-teknik. Kåraftnar hålls regelbundet. Ut-bildningen leder till en krigsplacering i totalförsvaret. Bilkåren i Härnösand var föregångare till färdtjänsten här, numera en kommunal angelägenhet.

Vaksam, varsam, verksam är mottot för kvinnliga bilkåristerna, både i vardagen och i en eventuell krigsbefattning. Bilkåristerna bidrar till Sverigestotal-försvaret och stärker försvarsvilja och demokrati.

Lars Drejare

Lantbrefbärningslinjer

Hernösand – Bondsjöstaden.

Nyberg. O. J.

Nordingrå – Mjällom.

Berglund. A.

Nordingrå – Näsänget.

Bäckman. J.

Oringen – Hemsö.

Sundin. P. D.

Ramvik – Jude – Ramvik.

Löfvenberg. J.

Torrom – Ramsta.

Nordlund. N.

Veda – Torrom.

Sjöström. J.

Ålandsbro – Finsvik.

Pettersson. J. M.

Västernorrlands Länskalender 1909

Margareta Grafströmskrifter i nytryck

Hembygdsforskaren **Margareta Grafström** i Härnösand har tryckt upp en ny upplaga av sina skrifter "Träsnideri i Ångermanland" och "Säbråkvinnans klädedräkt och smycken i gamla tider".

Margareta Grafström har skrivit och illustrerat mer än 20 skrifter under årens lopp och hon är något av ett vandrande uppslagsverk i lokalhistoria. I Träsnideri i Ångermanland berättar hon bland annat om gamla smörmått och smörkrus. Det föll sig självklart att Läns museet anlitar Margareta Grafström när matmästaren Carl-Jan Granqvist på lördag kommer till Härnösand för att tala mat och gamla

mattraditioner. Margareta Grafström ska visa hur en smörform användes när det var stor-kalas i det gamla Ångermanländska hemmet. Hennes "Säbråkvinnans klädedräkt och smycken i gamla tider" är ett av hennes mest ambitiösa verk. Det kom i sin första upplaga ut 1976. Hon läste i domböcker, bouppteckningar och räkenskapsböcker och skildrar ingående hur Säbråkvinnan – både den förmögna och den mindre bemedlade – klädde sig under framför allt 1600- och 1700-talet. De lokala dräkttraditioner-na försvann en bit in på 1800-talet. Säbrå bygdedräkt rekonstruerades dock vid 1970-talets mitt.

Margareta Grafström är också mycket aktiv som släktforskare och framträder som föreläsare på Landsarkivet i

Länslasarettet i Härnösand

Direktionen

Ordförande:

Landshövdingen i länet.
v, d:o: Bucht, G. W.,
Rektor.

Ledamöter: Uppström, C. D.,
Häradshövding.

Arnell, J. A., e. Jägmästare.

Isakson, C., Konsul.

Sjöblom, M. A., Förste provinsialläkare.

Andersson, H., Grosshandlare.

Suppleanter: Högström, E, O, E., Konsistorienotarie.

Högberg, J, O., Kommunalnämndsordförande i Säbrå.

Wingqvist, P. G., Hospitalsöverläkare.

Öfverläkare: **Kaijser, Fr.**

Underläkare: **Vakant.**

Syssloman: **Rönquist, N, A, S., e.o.** Hofrättsnotarie.

Predikant: **Sandin, A. S.,**

Komminister.

Öfversköterska: **Lestz, Anna,** Fröken.

Maskinist: **Lindström. P.**

Vaktmäst: **Pettersson, P.**

Portvakt: **Söderqvist, A.,**

*

Öfverläkaren träffas å lasarettet kl. 2-3 e.m.

Sysslomannen träffas å lasarettet söckendagar kl.

½ 9-½ 10 f.m. ½ 3-½ 4 e.m.

Allmänheten får besöka de sjuka från kl. 2 - 4 e.m.

Telefonsamtal rörande de sjukas befinnande

besvaras i regel endast mellan 2 - 3 e.m.

Lasarettet telefon: 50.

Sysslomannens: 174.

*

Angående dagens sjukhusdebatt får man lätt en tankeställare då man läser ovanstående utdrag ur Västernorrlands Länskalender från året 1909.

Åke Omberg

SLÄKTFORSKNING - MÄNNISKOR OCH MILJÖER BAKOM NAMN OCH ÅRTAL

En nybörjare i släktforskning gläder sig oerhört åt bara ett nytt namn och ett årtal. Han samlar på data. När man sedan längre fram fortsätter sitt letande kanske efter mer levande fakta om dessa människor och har turen att bo i en stad med ett landsarkiv, då kan man med hjälp av gamla handlingar hitta mycket intressant och man kan kontinuerligt fylla på i glädjebägaren. Var inte rädd att fråga arkivets kunniga personal om hjälp.

Det är egentligen en säreget långrandig upplevelse, att träffa släktforskare, som tror att just deras namn, årtal, ja, t o m datum, är lika intressant för åhöraren som för honom själv. Det har vi väl alla råkat ut för. Men får man sig i stället till livs vad dessa nyfunna släktingar från svunna tider varit med om i sitt liv, blir det genast mycket roligare. Bouppteckningarna, som kanske föraktas av en del, kan också ge fina upplysningar. Vad sägs om att morfars far tydligen höll på att arbeta med "ett påbörjat vråskåp". Det betyder, att han kunde snickra, och en hel mängd olika verk-tyg räknas ju också upp. Du ser genast vad han hade för intressen. Han kanske ägde en "rö häst, halt på vänster bak-ben". En kul grej jag hittade en gång, var att Esajas Tegnérs tjur hette Petter Niclas.

I arkivet finns långa rader med domböcker. Din släkting behöver inte vara

"Jack med kniven" för att hamna i domboken. Han kan ha sålt jord eller pantsatt något, kanske hans hus brunnit ned och han får hjälp med brandstod. Om han var skeppare och seglat i kvav, kan en lång härlig historia följas upp. Just Härnösand med omnejd var beryktat i hela Sverige för sina många, långa och krångliga rättegångar, inte bara i början av 1700-talet. Vi tycker i dag, att man bråkade om småsaker, men ännu i början av 1900-talet före-kom en del märkliga domslut. I Bond-sjö tvistade man länge ting efter ting om ett järnspett, som en gång lånats ut. Vem ägde det? Ingen part ville ge sig. Domaren Uppström slet sitt gråa hår och till slut var tolvmännen så less på hela affären att ett par av dem på domarens salomoniska beslut tog spettet och rodde ut på sjön och sänkte detta för-argelsens redskap.

Man fick inte hetsa upp sig och hä ur sig otidigheter mot sin granne. En gubbe blev stämd och fick böta för att han kallat den andre för "rö´räv". När han skulle gå, vände han sig mot domaren och frågade med len stämman: "Säj, äre tillåtet att tänka vad man vill då?" - Jo, det kunde ju inte domaren förbjuda människosläktet. "Ja, då tänke jag RÖRÄV om ´n Jon Pers lik förban-nat", sade den finurlige svaranden och "tog avträde" som det hette.

Härnösand var en sjöstad och en betyd-ande sådan, därför uppstod en hel del tvister mellan redare, befraktare

och skeppare. Jag var intresserad av ett sådant mål, ty den förste Grafström, som flyttade hit i början av 1700-talet från byn Gräfte i Stöde, gifte sig med skepparen Jonas Bures dotter och den-ne skeppare hade mycket att förtälja inför rätten i Härnösand, bl. a. råkade han vid trängsel i Nattviken med sin skuta stöta till redareänkan Madame Klefboms sjöbod på Mellanholmen. Han skickade genast iväg en besättningsman för att be henne om ursäkt med försäkran om att de skulle reparera sjöboden.

År 1695 förliste han med sin skuta vid Lökans hamn på den finska sidan, men det är en annan historia, som man kan följa år efter år i domböckerna.

Visst ska man lära sig läsa gammal skrift, det är så roligt att få veta mer om sin släkt.

Margareta Grafström

Ett pass från 1919

Jag har vid ett par tillfällen tidigare berättat om min pappa som 1917 for till Norge för att söka arbete som målare.

Denna gång kan jag visa ett respass från 1919. Pappa skulle tydligen resa hem till sina föräldrar i Nora över som-maren. Varför? Ja det har jag ingen aning om.

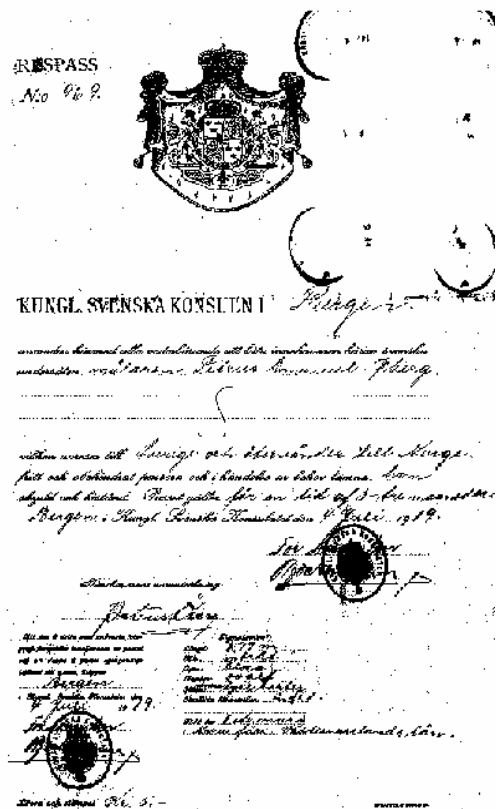
Passet är utfärdat av Kungl. Svenska Konsulatet i Bergen den 4 juli 1919.

Hemresan gick över Storlien. Det bekräftas av en stämpel på passets baksida. "Granskat vid ankomst till Sverige. Storlien 14/7 1919. Passkontrollören".

Det finns fler anteckningar på passets baksida: "Tilldelad bröd- och Arebear kort för tiden 15/7 - 25/7 19. Nora sockens Livsmedelsnämnd.

Är det någon som vet vad Arebearkort är ?

Av ytterligare stämplrar på baksidan framgår att återresan gick över Kongsvinger: "PASKONTROL 13 AUG 19-19 KONGSVINGERBANEN" samt att han visat upp passet för polisen i Berg-en "Bergens Politikammer 16/8 1919".



Örjan Öberg

KOMMANDE MÖTEN

Vi har ändrat tiden för våra möten!

Om inget annat anges är det alltid kl. 18.00 tisdagar och i Mittnordensalen på Landsarkivet.

Våren 2004:

13:e januari.

Ola Johansson: "Sörkörare i Nätra".

31:a januari.

Lördagsöppet på Landsarkivet. Läs mera på Hemsidan.

3:e februari.

Björn Thunberg informerar om projektet "Ge namn åt de döda". Därefter frågepanel med Thord Bylund och Louise Nyberg.

2:a mars.

Årsmöte. Karin Wilson, doktorand vip Uppsala universitet: "Lars Rangius - Bråkstake och bibelöversättare på 1700-talet". Lars Rangius var präst i Silbojock.

6:e april.

Bengt Westin om bogserbåtstrafiken på Ångermanälven.

8:e maj.

Våravslutning med utflykt till ännu ej bestämt mål. Har Du något förslag, hör av dig till någon i styrelsen.

MEDLEMSMÖTE DECEMBER 2003

Vid decembermötet med Härnösands släktforskare, som hölls i Mittnordensalen på landsarkivet (HLA) hälsades bland annat två av föreningens hedersledamöter välkomna: Thord Bylund och Margareta Grafström.

Medlemsmötena kommer även under våren 2004 att hållas i HLA. Vid mötet framställdes bland annat en fråga hur alla delar av det ofantliga materialet vid HLA kan göras tillgängligt, med andra ord, en översiktlig katalog efter-lystes.

En begränskad forskning är numera även Ångermanlandsrummet i Sambib-lioteket iordningställt. Läsapparat för microkort finns tillgänglig och inter-netuppkoppling kan ordnas.

Margareta Grafström berättade om "Lärlarinna vid världens ände". Det gällde hennes egen mor, den dubbelarbetande prästfrun/lärlarinnan Vilma Johanna Kurtinen Finnberg med härstamning från Lappland, Tornedalen och Finland. Hon hade börjat på seminariet i Haparanda 1917 och fick sin första tjänst i Kurravaara 6 km norr om Kiruna 1919. Bland hennes skol-barn fanns den senare så berömde Kiruna-Lasse, guldmedaljör på skidor 18 km i Garmisch 1936.

Margaretas far var från början "rallar- präst" och han blev så småningom kyrkoherde i Kiruna. Prästen och lärlar-innan fann varann och efter genom-gången *fortsättning*

hushållsskola ansågs Vilma klar att bli prästfru. Ett innehållsrikt liv - ofta ett tungt kall - med ansvar för man och stor prästgård, egna barn så skåningom och representationsplikter. Stränga vintrar och en hel del socialt arbete, särskilt under krigsåren då livet var hårt och matransonerna knappa. En sträng och "knäpp" svärmor gjorde inte heller livet lättare. I alla fall var släktsam-manhållningen god och detta betydde mycket.

Professor Herman Lundborg från rasbiologiska institutet i Uppsala reste runt i Norrbotten och Lappland på 1020-talet och samlade data och fotografier på folk av olika slag, lappar, finnar, svenskar zigenare. I en sam-manställning som gjordes efter denna inventering är lärarinnan Vilma klassad som "finsk blandras". Men det blev ganska tyst om de rasbiologiska fråg-orna på 30-talet, när det avslöjades att Hitler i Tyskland använde liknande me-toder att välja ut den rena "ariska ras-en", som ansågs överlägsen.

Margareta Grafströms mor dog 1952. Ett litet häfte om hennes liv finns på landsarkivet. Där berättar Margareta många trevliga barndomsminnen.

"Prästfru vid världen ände" är titeln. En kärleksfull och fin beskrivning av mod-ern och av Margaretas egen lyckliga barndomstid.

Lars Drejare

NÄSTA NUMMER



Margareta Graafström skriver om
**VELYFTINGAR och
VANLIGT FOLK**
ett ångermanländskt kåseri och
en historisk tillbakablick.



Lars Drejare ger en intressant
bild av fältprästen
CARL JOHAN HOLM
som upplevde det finländska
vinterkriget och som
sedemera etablerade
sig i Själevad
där han blev
en präst
som
uträttade stordåd
för det svenska lantbruket.

Skicka in dina bilder eller
texter och dela med dig
av din egen historia.



Våra Bilder

Det gamla torpet

Jag visar här en bild på ett gammalt torp. Bilden finns bland de dokument jag har efter min pappa. Jag har ingen aning om vilket torp det är, men bilden är så fin, så jag vill gärna visa den för Bäfvernyttts läsare. Möjligen kan det vara mina farföräldrars gamla torpställe i Berge, Nora.

Öberg

Örjan



Sänd gärna in Dina gamla svart/vita bilder. Ofta har de ett landskapsdokumentärt värde som speglar den tid som aldrig kommer åter!

Kontakta någon i redaktionen så hjälper vi Dig med det praktiska arbetet !

Åke Omberg

MEDLEMSMÖTE JANUARI 2004

Vid första medlemsmötet för året redogjorde ordföranden Roland EK för vårterminens program. Möten sker första tisdagen i varje månad på landsarkivet. Den 2 mars håller föreningen årsmöte.

För att tillmötesgå forskarnas önskemål kommer landsarkivet dessutom att på försök ha öppet lördagar under termin-en. För att få fortsatt sådan service från HLA:s sida fordras dock att intresse-rade forskare möter upp.

Ola Johansson berättade sedan om "Sörkörare i Nätra". "Sörköreriet" var typisk för nolaskogsarna, särskilt de från Nätra. Nolaskogsarna ansågs (anses kanske fortfarande) företags-samma och ekonomiska och detta gav upphov sörköreriet, det vill säga att bönder med häst och släde begav sig till Stockholm och Uppsala (Distinget) för att sälja sina produkter i form av skinn, fågel, smör, fläsk och hantverks-produkter, framför tiodel av produkti-onen i socknen det året.

Många av sörkörarna blev framgångs-rika och den mest kände är Erik Isaks-son Norberg från Kornsjö, född 1788. Han for söderut från 1810, gjorde goda affärer och blev så småningom grosshandlare och sågverksägare samt – tack vare hustrun – fortfarande bon-de.

Virket skeppades över Näske hamn, innan hamnen i Ö-vik var öppnad. Näske hade även en marknad två gånger per år, på sin tid den största

längs Norrlandskusten. Erik Norberg var även kyrkvård i Nätra och en mång-betrodd man.

1818 var det 34 bönder från Nätra som for söderut. I allmänhet skedde färden under den kallaste tiden på året. Man var ju beroende av vinterföre. Salt, spannmål, linfrö järnvaror, brännvin och finare tyger var produkter som bönderna tog med sig hem vid återfär-den.

Utom de 24 som körde var det c:a 75, som skickade varor för försäljning, vilket bidrog till välståndet i bygden. Linnelärft från Nätra var ett talesätt, format av den kände riksdagsmannen Per Mattson.

Lars Drejare

Konsuler i Härnösand

Brasilien:

Ringblom, C. G., v. Konsul.

Danmark:

Andersson, Fr., v. Konsul.

Frankrike:

Ekman, John, Konsulagent.

Nederländerna:

Dymlin, R., v. Konsul.

Portugal:

Ringblom, C. G., v. Konsul.

Ryssland:

Nordin, F., v. Konsul.

Spanien:

Åkerstedt, W., v. Konsul.

Tyskland:

Isakson, Carl L., Konsul.

Stora Brittanien och Irland:

Burchardt, P., v. Konsul.

Västernorrlands Länskalender 1909

Projekt Ångermanlandsrötter

Föreningen håller på att bygga upp en ny sida, "Ångermanlandsrötter", som är tänkt som en undersida till Rötter.

Ursprungligen är det tänkt att det skall vara en gemensam sida för de olika släktforskarföreningarna i Ångermanland. Jag gjorde en intresseförfrågan strax före sommaren 2003. Alla fyra föreningarna var positiva till projektet. En av dem svarade dock att de för närvarande ej ansåg sig ha tid med detta.

När jag lagt upp "grunden" till sidan skickade jag ett mejl och bad om material. Dock utan resultat hittills. Det verkar som om det tills vidare får bli en ren Härnösandsida.

Så här svarade Håkan Skogsjö när jag kontaktade honom om projektet:
"Materialet får inte enbart innehålla föreningsinformation utan läsaren av Ångermanlandsrötter ska också kunna hitta information som hjälper honom eller henne när det gäller att hitta sina ångermanländska anor. Det kan vara information om socknarna i Ångermanland, om källor och litteratur, personregister och liknande hjälpmedel. Uppdatering bör ske minst en gång i månaden".

Jag uppmanar nu alla föreningsmedlemmar att fundera över vad ni har i era gömmor, som kan publiceras under Ångermanlandsrötter. Målet är att vi nu under våren ska ha så mycket material att vi får in sidan under Rötter innan sommaren.

Adressen till nuvarande Ångermanlandsrötter är: <http://angrotter.harnosand.org>
Där kan du gå in och se hur jag tänkt mig utformningen.
Du som är villig att dela med dig av det du har i dina gömmor, kontakta mejl snarast.

Exempel på vad som kan införas är biografi och antavlor över kända ångermanlänningar t.ex Olof Högberg, Pelle Molin, Laura Fittinghof, Lubbe Nordström m.fl.

Örjan Öberg
Tel. 0611-22188
eller e-post oeberg@va.itv.se

Lördagsöppet för forskare på landsarkivet

Den 31 januari var det vid landsarkivet premiär för lördagsöppet för forskare.

Anslutningen var god och Thord Bylund höll två föreläsningar. Han bjöd som vanligt generöst på sitt stora kunskande och sitt utomordentligt goda minne.

Vid föreningens senaste medlemsmöte uppträdde Thord Bylund igen och visade då fina prov på hur ämnet släkt och släktforskning kan varieras, när man besitter hans gedigna kunskap.

Louise Nyberg, även hon från landsarkivet, var därvid god hjälp med bilder från olika perioder i arkivets utveckling, en historisk översikt.

Den stora expansionen vid HLA kom sedan man flyttat till före detta Vanförestalten 1983 och regelbundna leveranser kommit igång från kyrkoarkiv och andra myndigheter.

Maximalt fanns här 46 000 hyllmeter arkivalier, numera är materialet fördelat, och en stor del finns i dag i före detta KA5:s magasin.

I Thord Bylunds egen databas över ångermanlänningar finns för närvarande 115 000 namn !

I en frågepanel som så småningom kom igång, svarade de båda från arkivet på frågor av så skilda slag som gällande sekretess, rashygien, Bure-slakten, stormor i Dalom och häxor

från Älvdalen.

Landsarkivet ska under våren på försök ha öppet en lördag i månaden och genom samverkan mellan landsarkivet och lokala släktforskarföreningar medverkar kvalificerade föredragshållare vid dessa tillfällen.

Edsele socken

Edsele socken gränsar i norr till Ramsele och Liden, i öster till Liden och Resele, i söder till Helgum och Ragunda och i väster till Ragunda.

Socken som mäter 468,43 kvadratkilometer, hör i judiciellt afseende till Helgums länsmansdistrikt, Ramsele tingslag, södra Ångermanlands öfre fögderi och Ångermanlands västra domsaga. Den är belägen på ömse sidor om den här rätt breda och med undantag af ett stycke nedom Edsele kyrka, segelbara Faxälfven, utmed hvars stränder den öfvervägande delen af socknens innevånare hvilkas antal den 31 december 1908 uppgick till 1,865, äro bosatta. Det inre af socknen däremot är glest bebyggt och svårtillgängligt genom dåliga vägar. Bland större stillastående vatten märkas Salsjön, Hemsjön, Skinningsjön, Wägersjön, Elgsjön m. fl. Hufvudorten inom socknen är Edsele, dit poststationen är förlagd. 53 km. från Sollefteå och 30 km. från Helgums station vid norra stambanan. Ångbåtsförbindelse med Ramsele uppehålles dagligen under sommarmånaderna. Närmaste skjutsstation är Nordanåker på 5 km. afstånd.

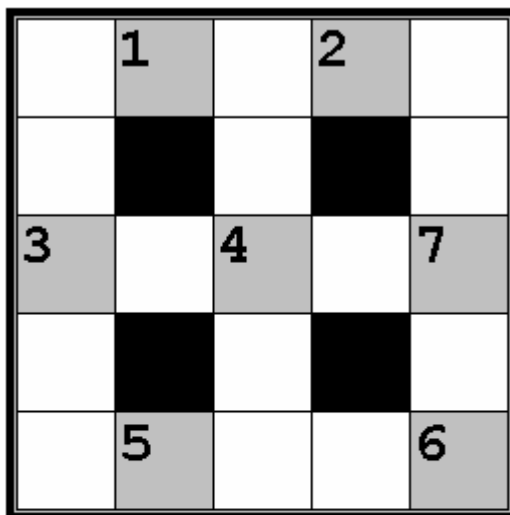
Västernorrlands Länskalender 1909

B Föreningspost

Avs:
Härnösands
Släktforskareförening
Agneta Olofsson
Kastellgatan 26
871 60 Härnösand

KNEP OCH KNÅP I SISTA STUND

Kasta om bokstäverna i de sex orden så att sex riktiga ord bildas. Plocka sedan in orden i rutmönstret så att flätningen stämmer vågrätt och lodrätt. Har du fått fram rätt ord och placerat dem rätt ska bokstäverna i stigande ordning bilda svaret på frågan !



KLOSK
RÄSPR
RINKA
NEDRA
BUMOD
BARMA

Fråga: SÄTTER MAN IFÖRSTA HAND !

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Konstruktör: Åke Omberg